

Deo optimo max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

(1741) Lys 1441

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 22. Februarii.

M. JOANNE FRANCISCO FOY-VAILLANT, Doctore Medico, Præside.

An infida mixtorum Analysis ab igne?

TOTA in minimis natura. Horum subtilitatem omnem, & efficientiam, nec sensu illius, nec imaginatio affequit; effectus tantum conspicui fæp̄ declarant. Quippe quanta effluviorum magneticorum tenuitas, per interpolis ex iis tantum certas corporum naturæ coagumentum. Ex his concurrunt variis compositionis gradus. Hæc minima non unius certæ generis: nec ferit quæ plurimorum conditio, ut adiunt: inferunt vapores diversarum patrum ipsi certi etiam in planis coloris multiplici, infinita particulae varietate in circumstantia immensa mixtis ad multa, mixtum compagm subeunt, ab his corraduntur particulae nomina, more affiduæ atritæ immutantur alia, etiam ex interfluentibus his liquidis quedam recens efformant. Corpus physicum mire confutum & implicatum dignifici nonque absque particularum explorationi diligent. Plurimum optanda hæc Analyse, quæ quis veligia querat generationis, circumstantiamque a quibus mixta concrecionem hanc natæ fuerunt. In multis Analysis hanc perefecam habitis omnibus, impotenti, confusa incertæ Analytis plura tribuantur, quâna aqua definat regula.

QUISQUI S Analysim legitimam aggreditur; quid rei fertur natura secum reputare vel etiam conjicere noninquitur debet. Auxilia quæque fibi a rem intelligendam necessaria perpendere, quantum in singulis opis fit materiæ ponderata tum quilibet obicem hanc agere permeantur: Ex his minimis Corpus physicum continetur. Ex his concurrunt variis compositionis gradus. Hæc minima non unius certæ generis: nec ferit quæ plurimorum conditio, ut adiunt: inferunt vapores diversarum patrum ipsi certi etiam in planis coloris multiplici, infinita particulae varietate in circumstantia immensa mixtis ad multa, mixtum compagm subeunt, ab his corraduntur particulae nomina, more affiduæ atritæ immutantur alia, etiam ex interfluentibus his liquidis quedam recens efformant. Corpus physicum mire confutum & implicatum dignifici nonque absque particularum explorationi diligent. Plurimum optanda hæc Analyse, quæ quis veligia querat generationis, circumstantiamque a quibus mixta concrecionem hanc natæ fuerunt. In multis Analysis hanc perefecam habitis omnibus, impotenti, confusa incertæ Analytis plura tribuantur, quâna aqua definat regula.

MULTIPLEX genus modorum, quibus explorant mixtorum natura. Alios, ut generales, advenient ratio, plures inter operandum mixti conditio suppediat. Observantur que manifestæ sunt proprietates, & quæ variæ proferuntur vel sibi relata sponte, vel maceratione, digestione, fermentis concipiunt motum intestinum, cuius beneficio partes nulla alia ratione deponuntur, explicantur. Næ tamen a fermento, aut paraffactio sola negotiorum conficeret videantur, tantum adiut, vel etiam facit. Illa pro ratio agendi modo, variæ ex corporibus partes exceptur. Scilicet aë ex rudi minerali & insipida metalli evolvit. Aqua raro pluribus diluendo locum præberet & vehiculum, tunc partes certas, ut falias Alii, dum aliquibus mixtis committuntur, effervescunt, ex quibus multa concludantur. Verum ejusmodi menstruum indolem satis non perspicit, nec quoniam agat pæco: Quod autem aë in mixta non corrumptur, quodque ex ipsorum unione cum silem mixtis novum genus partium non producatur, nolli evincit argumento. In igne ad dissolvenda corpora vis quidam pæficiantur. Ignis natura non fata perfœcta, corporis iniciatis mouit. Idem putandum de aë, qui motu suo motum ignis adiuvat. Non inutiliter tamen fæl, aqua, terrena quandoque ab igne penetrantur, ignis operæ foræst in corporum Analytis locum aliquem inveniunt, modo tunc adhibeantur, & causationibus, exceptionibus debitis utantur. Nec enim aë mixta perfæctæ resolvit credentibus, nec, que ignis opere producent foliæ mixti partes, tunc genuina rerum principia amplexantur.

IGNIS effectus alius pro aliis, qui admoveant ipsi, corporum naturis, admovendi modo, addi debet & materiæ, quæ aitur conditio. Exificat imperto motu fluidioribus partibus, à quo rarefactæ avolant, ceteris crassioribus in Comburiat ea, que in ignem transeunt. Cum nudus, ut loquuntur, ignis corpora non attigit immediatè, motus accipit ut interposito vase, qui in contenta statim refunditur. Valsus quoque poros permeant ignis particulae nomina se invicem, dividuntur, pleraque. In his omnibus jure licet suplicari eorum multa, ut in corporibus demonstretur ignis, ab ipso parenti. Violento motu particulas atterit, pessimis tempore, angulatas obtundit, acutæ obtusas, portrigit. Hinc vix aliqua parte refringuntur antiquæ ordini ea, in que igne famulante mixta dissolvuntur: materies eadem, prout igne variè expicitur, ea quoque fundit, que tunc generi inter se discrepant. Ignis conceptio lignum in cinerem abit, fulimodum in crystallis figuratur. Rursus eorum pleraque supliciora ignis faciat. E diversis mixtis prolecta, non quantitate tantum, quod tamen jure defideatur, sed etiam qualitatibus differunt. Quantum distinetur inter fal Kali & fal Filicis. Tum quidam incæsum torquet ignis, diffimiles affigit personas, tamen pristinum tempore pondus, & facies eadem levè operari recuperatur, quemadmodum in metallis nobilioribus accidit. Ignis impotensia alio quoque nomine significatur, simili & modorum caterorum adhucbendorum, ad rerum endotationem, quod bene multa, levè etiam tritior obtineantur, que nec ab igne blandior sollicitata prodeant, nec ab actio exprimantur.

CORPORUM itaq; particulae minime, multiplices, miris modis mixtæ. In hænum anatomen incumbere que felicitat voluerit, quid ex parte fui, hanc vel juvet, vel remoretur, sedulò cogitet: tum quid rerum indoles suadet potissimum, dum, in quibus finis ratione præfide modis habeat sensus. In hænum tantum, quæ corpora, causæ, & fortunæ conficiantur recolat. Sed sequenda simili altera via, quæ a posteriori vocant. Ad experimenta igitur devenient, compositiones. Infiper Analysis nulli penitus absoluta, semper altera alterius opere indiget. Sed in his omnibus aliquid erit quod confidet, emenderet recta ratio. Ita in qualibet invèstigatione rerum, vel etiam cum corpora fecabuntur intimè, profert phenomena: nec abit unquam mens acumen. Ab igne pleraque mixta fecit certum est. Ceterum & nesciunt eadem ratione. An principiis tunc ait, maximè dubium. Ut in igne velimenter & infigior motus, ita supicio arena, metallorum refectione aliaque vim immediatam moliant, tamen partes subtilioris usque pessimam habent, nullis vasis, vel hermetice ligillatae retinendas. Contra quantumlibet intendant flamma vorax, nunquam mixtorum corporibus iis, que scindunt, inferre, atque adeò pleraque adulterare. Tum etiam finè aliquo additamenta corpora plurima ignis certo modo neutriquā afficit. Adeò ut ambiguum sit omnino, que cuiusque partes sint in iis, que tunc ignis

Ergo infida mixtorum Analysis ab igne.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Franciscus Foy-Vaillant, Præses.

M. Alexius de Littre.

M. Petrus Daquin, Medicus Regis perpetuæ ordinarius.

M. Joanne Cordelle.

M. Petrus Yon.

M. Antonius de Sainct-Yon, Medicus Regis ordinarius.

M. Carolus de Laval.

M. Dyonisius Dodat.

M. Dyonisius Paylon.

Proponebat Lutetiae PAULUS DE TOULLIEU, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1691.

